

Takzvaná idáfová konstrukce (idáfa) je základní prostředek arabštiny pro zachycení atributivní relace mezi dvěma jmennými frázemi. Její sémantika není přesně specifikována, ale obecně odpovídá typickému mezijazykovému konceptu posesivity. V této práci je předložena analýza způsobu značení této konstrukce, za použití základního rozlišení mezi dependent-markingovými a head-markingovými rysy, které představila Nichols (1986). Ukazuje se, že tradiční pojetí idáfy jako genitivní konstrukce může být zavádějící, neboť morfosyntaktická úloha genitivní koncovky je spíše pochybná a přítomnost atributivní relace je signalizována spíše head-markingovými rysy. Tyto rysy jsou ale poněkud méně zřejmé, jelikož nespočívají v připojení afixu k hlavě konstrukce, ale v určitých omezeních, která jsou na hlavu kladena (hlava musí být holou jmennou frází a nesmí být specifikována co do neurčitosti).

Protože je analýza zaměřena na mluvenou podobu moderní spisovné arabštiny, v této práci je brána v úvahu i socio-pragmatická variabilita spočívající v možnosti redukování jmenných koncovek v mluveném projevu, jíž se velice přínosně zabýval Magidow (2009). Tyto redukce poskytují poněkud odlišný strukturní pohled na morfosyntax této konstrukce.

V souvisejících teoretických úvahách je pojednáno o problému autonomie idáfy jakožto plně gramatikalizované head-markingové konstrukce společně s diachronními otázkami ohledně jejího původu. Pro srovnání jsou uvedeny i některé obdobné konstrukce v jiných semitských jazycích. V některých kapitolách práce předkládá podněty k možnému empirickému zkoumání některých jevů, u nichž pravděpodobně dochází k určité variabilitě morfosyntaktického značení. Jde například o některé periferní typy užití idáfy, kdy je jejím dependentem vedlejší věta.